

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Caput I. S. Placidi genus, apud S. Benedictum commoratio et missio in
Siciliam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
STEPHANO
ANICIENSI.
b
c

ejusdem Martyris socio, Græce descriptam *b*, et minus fere in Latinum translata *c*, eo styli genere prosequamur, ut et seriem actionis, veritatis compendio perstringamus, et rebus, Domino dedicatis, debitæ proprietatis gratia non negetur. In quo tamen negotio non erit necesse, martyrium sancti Viri vel flore rhetorico, vel sermonum coloribus investire, quia tam preciosa est in conspectu Domini mors Sanctorum, ut etiam inculta vel nuda piarum series actionum aliena suffragia non mendicet, nec verborum flosculis egeat coronari. In ea puritate veritatis actus beati Martyris exsequimur, ut et illud, quod invenimus apud Græcos, suæ integritati reddatur, et nostræ relationis honestas non fastidium ingeneret, sed devotionem pariat audienti. Assiat veritatis Spiritus cordi, pariter et ori meo, ut ita possim reverentiæ Martyris subservire, quatenus idem Sanctus meo labore posteris innotescat, et ego cum lectoribus meis, qui pie susceperint opus istud, mercedem in cælo mereamur ampliorem.

ANNOTATA.

- B
a *Legendum* : inidonei.
b *Vide supra lit. c.*
c *Acta igitur superius recusa non viderat Stephanus.*

CAPUT I.

*S. Placidi genus, apud
S. Benedictum commoratio
et missio in Siciliam.*

S. Placidus,
patricio gene-
re Romæ natus,

Beatus igitur Placidus, Christi martyr, ex linea senatoriæ dignitatis erumpens, Romanæ civitatis indigena fuit, et ad mundi hujus caliginem illustrandam, tempore Justinii imperatoris, velut splendidissimum sidus, emicuit. De spina militiæ secularis, rosei floris adinstar, genitura temporali procedens, lavit in vino stollam suam, et in sanguine Jesu Christi pallium carnis suæ mirabiliter purpuravit. Pater ejus Tertullus nomine; primo miles, postea per honorum fascies, et officia dignitatum exercens, in culmen Romani patriciatus evasit. Mater ejus, ex Octavia gente descendens, partu sobrio satis, et utili hunc ipsum, de quo agimus, quasi quoddam liliū puritatis, effudit *a*. Felix et tanti filii tam digna mater, non hoc solum germen protulit sanctitatis, verum etiam tres alios est enixa Eutyrium, Victorinum, et Flaviā virginem *b*, ut in quatuor filiis, veluti in quatuor fluminibus terram sitiētis Ecclesiæ pudica fecunditas irrigaret. Supersedemus in Placido terrenæ nobilitatis elferre præconium *c*; quia tantus est in illo splendor meritorum et operum, ut ad gloriam virtutis ejus, claritudo carnis penitus evanescat.

5 Parentum diligentia nutritus Puer, et tenere, sicut opportunum fuerat, educatus, cum jam septennis pueritiæ metas attingeret *d*, beatissimo patri Benedicto, qui in territorio Sublacensi vitam angelicam exercebat, norma institutionis monasticæ regulariter *e* imbuendus, oblatas est. Suscepit vir Deo dignus Puerum

nutu divino, parentumque devotione, vel fide **D** cœlitus assignatum, ut peritus Ecclesiæ hortulanus lilio pubescenti rivulos cœlestis doctrinæ admoveret, et sub ejus magisterio vel ducatu tenerrimus flos virtutis in maturitatem erumpens, suo tempore martyrii fructum daret. Dignissimum plane fuit, ut vas electionis et gratiæ futurus Puer, qui in Martyris nomen et meritum fuerat promovendus, de speculo Benedicti formam sibi sumeret sanctitatis, et vitæ innocentiam, quam ab illo susceperat, candidatu confessionis, et purpura martyrii coloraret. Religionis habitu vestitus Puer, magisterio Benedicti, sicut assidue, ita etiam strenue adharebat. Rigabatur novella plantatio cœlesti doctrina, et sub Sancti Spiritus disciplina ad perfectionem conversationis et vitæ, ætas adhuc informis et tenera formabatur *f*. Subarraverat Pueri devoti mentem spiritus pietatis, et in tabula cordis ejus amoris rudimenta depingens, ad virtutem humilitatis et obedientiæ consecrandam gratiæ suæ largitionibus instruebat.

6 Cum his virtutibus studiis animus puerilis *g* intenderet, et felicem moliretur in anteriora processum, ex more monasterii jussu aquam de flumine ad usus necessarios deportare, verbum jubentis obedirent amplectens, Romani patricii Filii aquarium vas assumens, ad flumen devenit; situlam minus prudenter in aquam deposuit, eamque incautus ipse sequens, cum vase, quod infuderat, quantum jactus est sagittæ, a terra in flumen, unda rapiente, detractus est. Venerabilis magister ejus Benedictus, et Spiritus Sancti radio perfusus, quo sæpius solebat esse remotorum et absentium cognitor et discussor, quod de Puerō factum erat, spiritualibus oculis intuens, Maurum, plenioris ætatis discipulum, advocavit, et, quid circa puerum Placidum ageretur, significans, ut in ereptione mergentis cursu velociore contenderet, modesto vigore spiritus imperavit. Implorata humiliter et accepta benedictione paternā, Maurus monachus ad flumen venit, et puerum Placidum, pæne jam mersum, inveniens, instar Petri Apostoli, super elementum aquæ liberos excursus dedit, crine Puerum rapuit, illumque e medio fluminis usque in terram expedita et secunda velocitate reduxit *g*. Dicit quisquis, quod senserit, ego absolute definio, beati patris meritum et virtutem id primo loco potuisse perficere; ut mobilis undæ liquor impressi pedis vestigium pateretur. Sed, hoc simplicem innocentiam Placidi meruisse, ut ad magistri imperium, mediis ereptus aquis, ad majoris gloriæ finem posset, Deo sibi suffragante, servari. Noluit pius arbiter æquitatis innocentem et minus cautam Pueri sui vitam aquis rapientibus intercludi: sed eum ad meliora promovere disponens, et ab instanti mortis articulo, eo, quo solet, clementiæ genere liberavit, et ad victoriam passionis cum gloria subeundam præstitudo apud se tempore reservavit. Dempus aquarum periculo, hic pius Puer quotidianis augmentis proficiebat in melius. Et sicut exterius ratione temporis videbatur crescere per ætatem, sic interiori homini suo ad Dei imaginem renovari, satagebat assidue per virtutem.

7 In schola magisterii spiritualis, Benedicto *h* patri humilis et devotus assistens, id familiaritatis et gratiæ obtinere meruit apud illum, ut non solum publicis actionibus ejusdem patris communis speculator adesset, verum etiam secretis et

cujus meritis
submersionis
periculo eripitur,
E

g

et cui constanter adheret,

et

D et intimis ipsius precibus sive miraculis testis idoneus, tanto verior, quanto secretior, sæpius interesset. Adfuit Puer devotus nocturnis supplicationibus beati patris, cum, ab eo specialiter assumptus in comitem, vidit et expertus est, quid posset meritum sancti viri, qui verticem rupis excelsæ, siccam penitus et arentem, violentia precis suæ sudare compulsi aquas vivas, quæ ad remedium fraterni laboris, pariter et querelæ, quotidiana suffragia ministrarent *h*. Credimus, venerabilem Benedictum eo spiritus oculo, quo futurorum notitiam capiebat, præsensisse de Placido, quantæ excellentiæ futurus esset, sicut nobis renuntiat vestra simplex opinio. Hac de causa pius pater felicem Discipulum suis arcanis interesse volebat, ut, qui de publicis ejus sermonibus vel exemplis sumpserat formam vitæ, de cælestis contemplatione secreti congruus orandi modos et vim veræ supplicationis hauriret. Satis congruum arbitramur, Placidum debuisse magistri miraculis interesse, ut, qui suo tempore miracula factururus erat, ex magistri qualitate vel habitu facile deprehenderet, qua forma precis vel instantiæ supplicandi, necessitatis articulo, de vena pietatis divinæ signorum potentiam potenter extorquere deberet. Unde factum est, ut magisterium cælestis sequens, spiritualis magistri fieret imitator, et, qui mirabilium operum dudum fuerat inspector et testis, ipse quoque mirabilium fieret operator. Et, ne lucerna succensa lateret sub modio, qui in Dei oculis magnus erat, in oculis etiam hominum mirabilis apparebat, adolescentiam exuens et robur induens juventutis, beatus Placidus, inter scholares alas tyrocinii spiritualis, in cœnobio Casinensi, castrensis exercitium disciplinæ sub Benedicto, Dei famulo, sequebatur.

tutandis Casinensium prædiis in Siciliam mittitur.

8 Supervenerant eo tempore de Sicilia procuratores cortium et villarum, qui patri beatissimo retulerunt, possessiones et prædia, quæ Tertullus, Placidi beati pater, monasterio Casinensi patricia liberalitate contulerat, ab incolis terræ illius vastari et distrahi, nec posse a ministris annuum censum Casinensi ecclesiæ resignari. Cum fratribus communicato consilio, bonum visum est omnibus, et maxime in oculis Benedicti, ut ad locorum illorum reformationem pariter et tutelam Placidus mitteretur, qui et ex vivacitate prudentiæ, destitutis locis providentiam exhiberet, et tam auctoritate personæ, quam excellentia parentelæ, commissa sibi prædia reservare sufficeret ac tueri. Ex deliberatione communi Benedictus pater injungit Placido cælestis negotium, et, duobus sibi comitibus delegatis, Gordiano et Donato, qui cum eo sudaverant in commilitio spirituali, cum paterna benedictione dimisit. Non humanitus factum puto, sed divina potius providentia contigisse, ut sic Placidus deberet in Siciliam destinari, ut, quod credimus, et suorum meritorum, et temporis ordo posebat, in illa provincia et sudoris sui cursum, Deo sibi propitio, terminaret, et, exacto passionis agone, triumpho cælestis sumere * bravium pariter et coronam. Quibus in itinere illo miraculis floruerit Beatus iste, quibus virtutum radiis claruerit in illa via, quantum ex Historia Gordiani, patris Benedicti discipuli et ejusdem Martyris socii, deprehendisse potui, non omitam.

* sumeret

ANNOTATA.

AUCTORE
STEPHANO
ANICIENSI.

a Tertullo, patricio Romano, natum fuisse S. Placidum, ex Gregorio Magno liquet: incerta cetera. Vide Comment. prævium § 3.

b Ex codicibus Hieronymianis deprompta videntur hæc nomina, et ab antiquis quibusdam martyribus ad S. Placidi Fratres et Sororem translata. Vide num. 10 Comment. prævii.

c Satis id profecto est, quam illi cum Justiniano cognationem, aliaque nullo fundamento affingere, qua de re consule § 3 Commentarii prævii.

d Verisimilius anno 523. Vide num. 81 Comment. prævii.

e Idem habet Gregorius lib. II, cap. 3 Dialog.: non igitur ea de causa tantum, ut artes profanas addicerent (ut hæreticis nonnullis affirmare lubet) olim pueri monachis a parentibus offerbantur.

f Minus hic in S. Placido æquus est Bailleus. Vide num. 89 Comment. prævii.

g Ex Gregorio Magno lib. II Dialog. cap. 7.

h Ex eodem lib. II, cap. 5.

CAPUT II.

Sancti in Siciliam iter, pluribus prodigiis illustre, et Messanensis monasterii ædificatio.

Digressus a præsentia beati patris Placidus a, athleta Christi, cum apud urbem, quæ Capuana dicitur, devenisset, a felicitis memoriæ Germano b episcopo officiosa satis humanitate susceptus est. Civitas, jam erecta et posita supra montem, latere non potuit, sed publicas omnium aures rumor occupavit honestus, sanctissimi viri Benedicti discipulum Placidum Capuanam civitatem c sua præsentia illustrasse. Erat in Majore ecclesia, quæ beati protomartyris Stephani titulis insignitur, Zoffus quidam, primicerii gerens officium, qui morbo illo capitis, qui dicitur Cephala d, laborans, acrimoniam doloris sui nullis remediis lenire poterat vel auferre. Adventu cognito beati Viri, et nocturnam mansionem apud episcopum civitatis Placidum accepisse, præsentiens, conspectibus ejus exhibens se præsentem, qua molestia premeretur, revolvit et aperit, et, ut per ejus meritum curari debeat et sanari, quantacumque potest, exactoriæ supplicationis instantia flagitat et exposcit. Esse se certissimum, confitetur, tam potentem haberi in Placido virtutis et sanctimonie veritatem, ut suffragio precis suæ inveteratum jam morbum velocitate, qua velit, omnino sufficiat amovere, qui, si ad hoc etiam attendendum inferior et impar esset, possent tamen virtutes et merita Benedicti, cujus discipulus ipse erat, id potenter efficere, ut inveterata capitis ægritudo quæ mœrore confecerat laborantem, suo eum lætificaret abscessu.

10 Placidus, amicus Dei, in custodiam humilitatis se erigens, cum pie repelleret supplicentem, et, supra meritum suum esse, quod

Primicerio
Capuano

a

b

c

F

d

capitis dolorem tollit,

ab